

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DWST-WPZN.5000.1.2023.BA
Warszawa, 27 lutego 2023 r.

Pani
Milena Stasiak
Przewodnicząca
Polskiego Związku Logopedów

Szanowna Pani Przewodnicząca,

odpowiadając na opinię z 31 stycznia 2023 r. (sygn. ZG PZL/03/I/2023) do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.) wynagrodzenie zasadnicze jest jednym ze składników średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w art. 30 ust. 3 tej ustawy. W myśl art. 30 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis, o którym mowa w art. 53 ust. 1, środki na świadczenie, o którym mowa w art. 53a, oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, o których mowa w art. 70a ust. 1, są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Mając na uwadze powyższe, kształtując wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli państwo jednocześnie zapewnia wysokość środków na te wynagrodzenia.

Wysokość niektórych składników wynagrodzenia wchodzących w skład średniego wynagrodzenia jest uregulowana na poziomie ustawy, innych zaś określana jest w aktach prawnych niższego rzędu. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest upoważniony do corocznego określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Nie może jednak kształtować tych stawek dowolnie. Minister zobligowany jest bowiem do przestrzegania przepisów ustawowych dotyczących m.in. średnich wynagrodzeń nauczycieli oraz gwarancji finansowych określonych w ustawie budżetowej na dany rok. Dlatego też został ustalony odpowiedni udział wynagrodzenia zasadniczego w wynagrodzeniu średnim, gwarantujący przestrzeganie rozwiązań i gwarancji ustawowych, który zachowywany jest przy kolejnych podwyżkach wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256) kwota bazowa dla nauczycieli od dnia 1 stycznia 2023 r. wynosi 3 981,55 zł i gwarantuje wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli o 7,8% w

porównaniu do wynagrodzeń obowiązujących od dnia 1 września 2022 r. Środki na zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2023 r. zostały uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2023 r. oraz w rezerwie celowej poz. 29 na 2023 r. „Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej”. Ustawa budżetowa nie przewiduje środków na dodatkowe zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli ponad gwarantowany wzrost wynikający z podwyższenia kwoty bazowej. Wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli implikuje wzrost wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli i zależnych od niego dodatków. Zgodnie z rozwiązaniem przewidzianym w projektowanym rozporządzeniu, od dnia 1 stycznia 2023 r. minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, określone w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416, z późn. zm.), zostały ustalone przy zachowaniu dotychczasowego udziału wynagrodzenia zasadniczego w wynagrodzeniu średnim nauczycieli. Zwiększenie tego udziału nie jest możliwe bez dokonania systemowych zmian pragmatyki zawodowej nauczycieli na poziomie ustawy oraz zapewnienia dodatkowych środków.

Jednocześnie należy zauważyć, że zapewnienie wyższego wzrostu wynagrodzeń nauczycieli wymaga dokonania kompleksowych zmian systemu wynagradzania nauczycieli w powiązaniu z szerszymi zmianami w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli. Dlatego też kontynuowany jest dialog z partnerami społecznymi. Wobec postulatów strony społecznej o wznowienie rozmów na temat aktualnych problemów i wyzwań polskiej szkoły, Minister Edukacji i Nauki podjął decyzję o powołaniu grupy roboczej w ramach Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty. Do prac w tym gremium zaproszone zostały reprezentatywne związki zawodowe zrzeszające nauczycieli. Dotychczas odbyły się dwa spotkania, których tematami rozmów były kwestie związane z nauczycielskimi świadczeniami kompensacyjnymi oraz odbiurokratyzowaniem pracy nauczycieli. Jednym z tematów dalszych rozmów będzie system wynagradzania nauczycieli.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego finansowania wynagrodzeń nauczycieli bezpośrednio z budżetu państwa, uprzejmie wyjaśniam, że art. 166 ust. 1 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. stanowi, że zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez JST jako zadania własne. Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół i placówek należy do zadań własnych JST. Jednocześnie, prowadzenie samorządowych przedszkoli, szkół i placówek oraz dotowanie przedszkoli, szkół i placówek niesamorządowych jest finansowane z dochodów JST. Jednym z dochodów JST jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych z budżetu państwa i dochodów własnych). Ostateczny poziom wydatków ponoszonych przez JST na realizację zadań oświatowych jest konsekwencją podjętych przez te jednostki decyzji w zakresie organizacji szkolnictwa w swojej jednostce (np. liczba szkół, liczba oddziałów w poszczególnych typach szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych oddziałach), liczby nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach (ważna jest też struktura liczby nauczycieli w podziale na poziomy rozwoju zawodowego), regulaminów wynagradzania

nauczycieli na terenie danej jednostki. Budżet państwa nie może subwencjonować wszystkich kosztów funkcjonowania sieci szkolnej ukształtowanej decyzjami lokalnych władz samorządowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji i Nauki

Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/